

3. Бальсевич В. К. Перспективы развития общей теории и технологий спортивной подготовки и физического воспитания (методологический аспект) / Теория и практика физ. культуры, 1999. № 4. С. 21–26.
4. Беляев А. А. Волейбол: Учебник для студентов вузов физической культуры. М.: Физкультура и спорт, 2002. 207 с.

Ємець С., магістрант групи 602-ФС

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Науковий керівник:

к.пед.н., доцент кафедри психології та педагогіки Клевака Л. П.

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ В УМОВАХ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДЮСШ

Серед пріоритетних напрямів розвитку сучасної освіти, подолання наявних проблем, вирішенні перспективних завдань сталого розвитку є побудова ефективної системи національно-патріотичного виховання дітей та молоді в освітніх закладах, формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави.

Національно-патріотичне виховання підростаючого покоління відіграє важливу роль у розбудові нової України, важливою складовою якого є виховання патріотизму, формування національних цінностей, збереження національних особливостей. Аналіз історичних джерел свідчить, що провідне місце у розвитку теорії і практики національно-патріотичного виховання мають праці українського та російського педагога українського походження, засновника педагогічної науки та народної школи К. Ушинського. Він стверджував, «якщо немає людини без самолюбства, так немає людини без любові до батьківщини, і ця любов дає вихованню вірний ключ від серця людини і могутню опору для боротьби з його поганими природними особливостями» [5].

У вихованні патріотів України, на наше переконання, національно-патріотичне виховання ґрунтується на вітчизняній історії та національній культурі, а освітні заклади є культуротвірними інститутами, центрами творення органічного життя нації. Яскравим прикладом дійового патріотизму є козацька педагогіка, яка сформувала не одне покоління патріотів України. Значну роль у створенні системи національного виховання внесли братські і січові школи, молодіжні організації «Сокіл», «Січ», «Пласт», результатом функціонування яких було формування людини з високим почуттям відповідальності перед своїм народом, здатної до здійснення ідеї державності. Серед наукових джерел,

присвячених їх розвитку, важливе місце займають праці О. Вацеби, В. Пилата, Є. Приступи та ін. Їх матеріали дали можливість аргументовано аналізувати перебіг подій історичного зародження і розвитку позашкільного виховання в Україні [3].

Національно-патріотичне виховання включає в себе пізнання, розуміння людиною своєї Батьківщини, становлення в душі патріотичної серцевини. Його джерелом є піднесення суспільних інтересів над власними, гармонія особистого щастя і суспільного блага. Патріотичне виховання – це загартування душі і тіла, дотримання прийнятих у народі природних способів фізичного виховання. Провідними компонентами виховання патріота, формування національно-культурного світу особистості, на думку В. Сухомлинського, є: розум – почуття – погляди – переконання – воля [3].

Основна перевага організації різних форм національно-патріотичного виховання полягає в розширенні безпосередньої діяльності та реальної можливості побачити результати своєї праці. В діяльності підлітків має гармонійно поєднуватися праця навчальна і продуктивна. Учень, як стверджує В. Сухомлинський, із захопленням вчитиме уроки, вивчатиме основи наук, якщо вони осмислюються на широкому фоні позапрограмового матеріалу, який так вабить і хвилює, особливо в позашкільних навчальних закладах [4].

Висновки українських педагогів про національне і патріотичне виховання мають особливе значення тому, що в середині минулого століття головним напрямом діяльності позашкільних дитячих закладів була участь у політичному житті країни. В цей час активно розробляються рекомендації з ідейної спрямованості позашкільної роботи. Поширення набули військово-патріотичні ігри та походи по місцях бойової і трудової слави народу, створюється ігрова символіка і атрибутика, з'являються політичні гуртки і лекторії, що давало змогу ідейно і політично загартовувати підлітків, готувати їх у військово-патріотичних змаганнях до захисту Батьківщини.

Основне у патріотичному вихованні – це виховання любові до Батьківщини, розвиток почуття національної гордості, відданості ідеї суспільства, справі миру і демократії, готовності в будь-яку хвилину встати на захист держави. Виділялось військово-патріотичне виховання, яке було покликано забезпечити морально-політичну і практичну підготовку підлітків до захисту Батьківщини. Зверталась увага на розвиток почуття дружби до всіх націй і народностей, братської солідарності з трудящими всіх країн. На їх думку, патріотизм – це невід'ємна якість світогляду творців суспільного ладу. Насамперед, це моральні принципи, які визначають поведінку людини, трудівників суспільства, їх ставлення до Батьківщини, а також до людей інших націй. Тому, національно-патріотичне виховання – це насамперед вироблення в особистості підлітка потреби активно діяти для влаштування власного життя і розбудови держави, проявляти, оцінювати, аналізувати вчинки, людські якості, суспільно-політичні явища з точки зору патріотизму і національних цінностей. Водночас, національно-патріотичне виховання спортсменів є одним із дієвих чинників, зміст, завдання і основні складові якого дають можливість формувати патріота освіченого, переконаного, відданого своїй Батьківщині і разом з тим –

активного, вміючого жити і працювати в умовах демократизації, в обстановці зростаючої економічної і суспільної відповідальності за себе і за свою державу. Патріотичні переконання і національні потреби, яких набувають підлітки в позашкільних навчальних закладах, найвищою мірою сприяють розвитку активної особистості в подальшому житті.

Отже, теоретичний аналіз філософської, психолого-педагогічної, довідково-енциклопедичної літератури засвідчує, що національно-патріотичне виховання постійно перебуває в центрі уваги. Воно де термінується обставинами: зміною орієнтирів в умовах розбудови України як суверенної держави і побудови в ній демократичного суспільства; докорінною перебудовою національно-патріотичного виховання у позашкільних навчальних закладах, зокрема у ДЮСШ.

Література

1. Бех І. Д. Виховання особистості: Підручник. К.: Либідь, 2008. 848 с.
2. Гавлітіна Т. М. Національно-патріотичне виховання підлітків у позашкільному навчальному закладі: Навчально-методичний посібник. Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України. Рівне: Волинські обереги, 2007. 171 с.
3. Приступа Є. Н., Пилат В. С. Традиції української національної фізичної культури. Львів, 1991. 340 с.
4. Ступарик Б. Національна школа: витоки становлення. К., 1996. 336 с.
5. Ушинський К. Д. Теоретичні проблеми виховання. Вибрані педагог. твори у 4-х т. К., 1995. Т. 4. С. 47.

Живодьор Ю., магістрант групи 602-ФС

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Науковий керівник:

к.пед.н., доцент, доцент кафедри фізичної культури та спорту

Пермяков О. А.

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ У БІГУНІВ ЗАСОБАМИ ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ

У руховій діяльності важливу роль відіграють фізичні якості: сила, швидкість, спритність, витривалість, гнучкість, а легка атлетика об'єднує природні для людини фізичні вправи: біг, ходьбу, стрибки та метання та розвиває ці фізичні якості.

Сила – це здатність переборювати зовнішній опір за допомогою напруження м'язів. Сила проявляється у більшому чи меншому ступені у будь-яких рухах.